

Rozpočet EÚ pre budúcnosť

Regionálny rozvoj a súdržnosť

#CohesionPolicy
#EUinmyRegion

“

„Dnes navrhujeme politiku súdržnosti pre **všetky regióny**, ktorá myslí na všetkých. Je teraz **pružnejšia**, aby sa prispôsobila **novým prioritám** a lepšie chránila našich občanov. Takisto sme **zjednodušili pravidlá**, z čoho bude mať prospech každý, malé podniky a podnikatelia, školy aj nemocnice, ktoré budú mať ľahší prístup k fondom.“

Corina Crețu, komisárka pre regionálnu a mestskú politiku
29. mája 2018

#EUBudget

Moderná, dynamická politika

Moderné investovanie

- Zameranie na prechod na inteligentné, nízkouhlíkové hospodárstvo
- Prísnejšie podmienky a prepojenie na európsky semester
- Komplexné údaje o výkonnosti (takmer v reálnom čase), otvorené údaje

Jednoduchá, pružná, dynamická

- 7 fondov, 1 nariadenie (o 50 % kratšie)
- 50 kľúčových administratívnych zjednodušení
- Rýchlejšie vykonávanie (návrat k $n + 2$)
- Reaguje na vznikajúce potreby (migrácia, hospodárstvo)

Pre všetky regióny

- Vyvážená a spravodlivá „berlínska metóda“
- 75 % pre najchudobnejšie regióny, kde je to najviac potrebné
- Riešenie vznikajúcich potrieb a hospodársky prechod v celej EÚ

Modernizácia politiky

Ciele politiky

11 cieľov sa zjednodušilo a skonsolidovalo do piatich cieľov:

1. Inteligentnejšia Európa (inovačná a inteligentná premena hospodárstva)
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa (vrátane energetického prechodu, obehového hospodárstva, prispôsobenia sa zmene klímy a riadenia rizík)
3. Prepojenejšia Európa (mobilita a prepojenosť IKT)
4. Sociálnejšia Európa (európsky pilier sociálnych práv)
5. Európa bližšie k občanom (udržateľný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí a miestne iniciatívy)

2 horizontálne ciele:

- Budovanie administratívnych kapacít
- Spolupráca medzi regiónmi a cezhraničná spolupráca (zahŕňa spoluprácu ako hlavnú súčasť)

TEMATICKÉ ZAMERANIE EFRR

- Zachovanie vynakladania prostriedkov v kľúčových oblastiach rastu a zamestnanosti
- Na vnútroštátnej úrovni založené na HND na obyvateľa => pružnosť

Pre krajiny s:	minimálnym % PO1 („inteligentnejšia Európa)	minimálnym % PO2 („ekologickejšia, nízkouhlíková Európa“)
HND nižší než 75 %	35 %	30 %
HND v rozpätí 75 – 100 %	45 %	30 %
HND vyšší než 100 %	60 %	PO1 + PO2 min. 85 %

- 6 % rozpočtu na rozvoj miest poskytnutých prostredníctvom partnerstiev v oblasti miestneho rozvoja

Zmeny v Európske územnej spolupráci

- Hlavná súčasť prostredníctvom horizontálnych cieľov
- Cezhraničné programy – od distribútorov finančných prostriedkov až po strediská strategického plánovania
- Nové: Medziregionálne inovačné nástroje
- Nové: Námorná spolupráca siaha od cezhraničnej spolupráce po úroveň mora
- Nové: Osobitná zložka pre najvzdialenejšie regióny (so spoluprácou mimo EÚ)
- Nové: Spolupráca mimo EÚ (zahrnutie IPA/ENI)
- Nové: Európsky cezhraničný mechanizmus (ECBC a ECBS)

Udržateľný rozvoj miest

- Nový vyhradený osobitný cieľ pre integrovaný rozvoj mestských oblastí
- 6 % EFRR sa použije na rozvoj miest, a to prostredníctvom partnerstiev v oblasti miestneho rozvoja
- Požiadavka na stratégie miestneho rozvoja – miestna zodpovednosť
- Európska mestská iniciatíva: jednotný prístup k budovaniu kapacít, inovačným opatreniam, rozvoju znalostí a politiky a ku komunikácii

Vytváranie podmienok pre úspech

Priaznivé podmienky (bývalé *ex ante*)

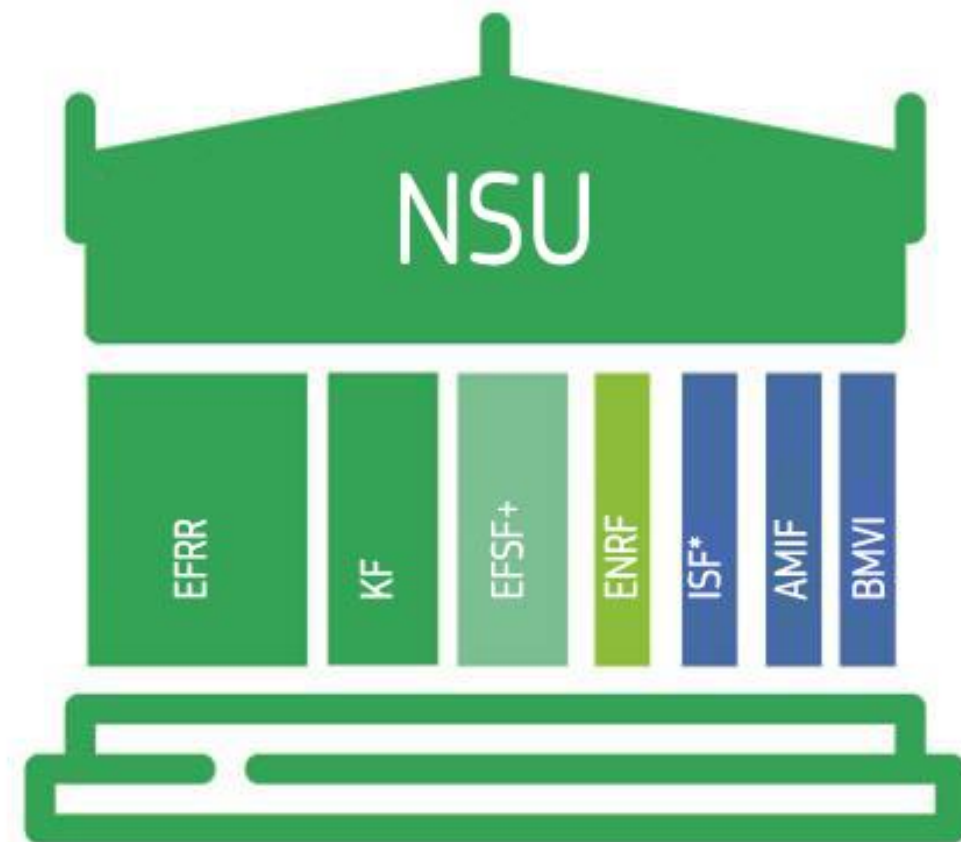
- Menší počet (35 až 20), jasnejšie, užšie prepojenie s politikou
- Podmienka na vykazovanie výdavkov (=> žiadny akčný plán, ale dodržiava sa počas celého obdobia)

Správa EÚ

- Európsky semester
- Makroekonomická podmienenosť
- Program na podporu reforiem
- Právny štát

Právna štruktúra

7 fondov, 1 nariadenie

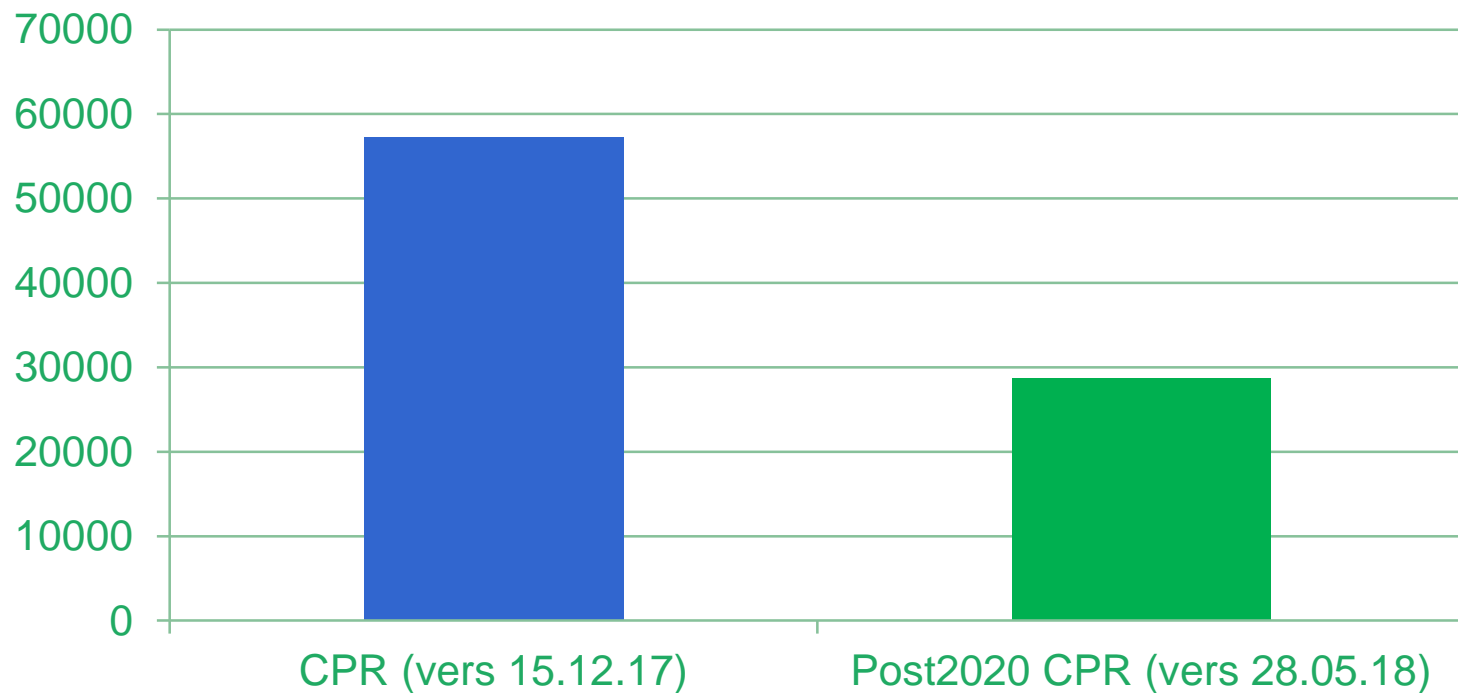
NSU pokrýva dosahovanie výsledkov. 1 súbor pravidiel je:

- Súdržnejší
- Jednoduchšie sa dá osvojiť
- Jednoduchšie sa dá kombinovať

*ISF: Fond pre vnútornú bezpečnosť

Viac fondov, polovica slov

Poččet slov

Kľúčové právne nástroje

Nariadenie o spoločných ustanoveniach (NSU)

- Vzťahuje sa na sedem fondov: EFRR, KF, ESF+, ENRF, AMIF, ISF a BMVI
- Sú prítomné prvky dosahovania výsledkov

Nariadenie o EFRR a KF

- Jedno nariadenie pre oba fondy
- Sú prítomné priority politik (konkrétne ciele, požiadavky tematickej koncentrácie atď.)

Nariadenie o EÚS

- Územná spolupráca vrátane vonkajšej pomoci
- Nový medziregionálny inovačný nástroj

ECBM: všeobecný právny nástroj na zjednodušenie cezhraničných projektov

Taktiež: nariadenie ESF+

Súdržnosť s inými nástrojmi EÚ

4 kľúčové príklady:

- Horizont Európa („európska excelentnosť“)
EFRR („regionálny význam“, inteligentná špecializácia, rozširovanie inovácií) a posilnený mechanizmus pečate excelentnosti
- NPE/KF: Presun 10 miliárd EUR z KF do NPE; projekty transeurópskej dopravnej siete sa budú financovať prostredníctvom spoločného aj priameho hospodárenia
- Migrácia: všetky finančné prostriedky politiky súdržnosti budú riešiť dlhodobé potreby súvisiace s integráciou, AMIF sa bude sústreďovať na krátkodobé potreby
- Program na podporu reforiem
Funkcia stabilizácie európskych investícií

Zjednodušenie a pružnosť

Zjednodušenie

- Samotná štruktúra – 7 fondov, 1 súbor pravidiel
- Súbor pravidiel má polovičnú dĺžku
- Príručka 50 kľúčových administratívnych zjednodušení (príklady na ďalších snímkach)

Programovanie

Čo prináša?

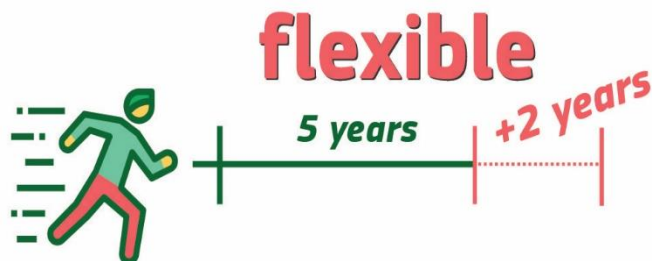
- Zjednodušené, zameranejšie a strategickejšie programovanie v štruktúrovanej forme
- Orientované na výkonnosť: Hodnotenie v polovici trvania v roku 2025
- Synergie: Užšie prepojenie s európskym semestrom
- Prílohy: má sa nahradiť asi 40 právomocí z rokov 2014 – 2020

Čo sa ruší?

- Žiadne ďalšie zmeny prioritných osí počas plynutia obdobia
- Odstránenie prekrývania medzi prioritnými osami a programami (napr. priaznivé podmienky len v rámci programov)
- Menej postupov: spojenie technickej úpravy s hodnotením výkonnosti

Väčšia pružnosť

- Nová možnosť presunu: Členský štát môže požiadať o presun až 5 % prostriedkov programu do iného nástroja EÚ
- Jednoduchšie preprogramovanie: až do 5 % priority (3 % programu) bez rozhodnutia Komisie.
- Programovanie „5 + 2“:
  - Pôvodne naprogramovaných 5 rokov
  - Pridelené rozpočtové prostriedky na roky 2026 – 2027 naprogramované po hodnotení v polovici trvania v rokoch 2024 – 2025 (základ: vznikajúce potreby, výkonnosť)
  - Zaznamenané technické zmeny (zmena pridelených rozpočtových prostriedkov od roku 2025)

Jednoduchšie úhrady

Čo prináša?

- Možnosti zjednodušených nákladov. Jednotkové náklady, fixné sadzby, jednorazové platby.
- Financovanie, ktoré nie je previazané s nákladmi (= založené na podmienkach alebo medzníkoch)
- Technická pomoc spojená s vykonávaním alebo medzníkmi, ako sa uvádza vyššie

Čo sa ruší?

Menšie uhrádzanie oprávnených nákladov = menej administratívnej práce, dokladov o príjme, faktúr

Poznámka: Opatrenia na tejto snímke sú pravdepodobne zjednodušenia šetriace najviac nákladov. Zo štúdie vyplýva, že by sa mohlo ušetriť 25 % administratívnych nákladov.

Oprávnenosť

Čo prináša?

- Pružnosť v reakcii na prírodné katastrofy
- Oddelené a jasnejšie pravidlá o trvácnosti a premiestnení
- V prípade operácií do 5 mil. EUR celkových nákladov je DPH oprávnené. Vo všetkých ostatných prípadoch DPH nie je oprávnené.

Čo sa ruší?

- Uplatňovanie osobitných pravidiel pre operácie vytvárajúce príjmy
- Hodnotenie a prijímanie veľkých projektov; namiesto toho „operácie strategického významu“, ktoré sleduje monitorovací výbor

Jednoduchšie riadenie a kontrola

Čo prináša?

- Primeranejší systém pre programy s nízkou mierou chybovosti: spoliehanie sa na vnútroštátne systémy, žiadny systémový audit, auditovaná vzorka maximálne 30 operácií
- Jednoduchší postup prijatia výkazov (a žiadne „nulové účty“)
- Jasnosť v období uchovávanía dokumentov pre prijímateľov (5 rokov od konca roka s poslednou úhradou)

Čo sa ruší?

- Žiadny postup určovania: prevrátenie existujúcich systémov
- Menej kontrolných vrstiev: Certifikačné orgány nahradené účtovnou funkciou (nebudú sa duplikovať kontroly)
- Administratívne overenie 100 % žiadostí o platbu.
Po roku 2020: vzorka na základe rizika

Lepšie využívanie finančných nástrojov

- Podpora finančných nástrojov prostredníctvom zjednodušenia:
  - Ľahšie hodnotenie *ex ante*
  - Integrované pravidlá pre granty a finančné nástroje
(=> jednoduchšie ovládanie pravidiel, jednoduchšie kombinovanie nástrojov)
  - Jednoduchšie pravidlá týkajúce sa oprávnenosti, platieb a poplatkov za riadenie
  - Žiadne samostatné podávanie správ
- Dobrovoľný príspevok do výšky 5 % každého fondu na nový nástroj „InvestEU“ Pravidlá nástroja InvestEU, ale ciele súdržnosti.

Výkonnosť, monitorovanie a hodnotenie

Čo prináša?

- Výkonnostný rámec bude pokrývať všetky ukazovatele výstupov a výsledkov.
- „Otvorené údaje“ o pokroku každé 2 mesiace
- Štruktúrovaný dialóg a dynamický dialóg o politike medzi Komisiou a členskými štátmi na výročnom hodnotiacom zasadnutí

Čo sa ruší?

- Výkonnostná rezerva (nahradená „5 + 2“)
- Ročné správy o vykonávaní a pokroku politiky súdržnosti
- Hodnotenie ex ante

Solidarita a zodpovednosť

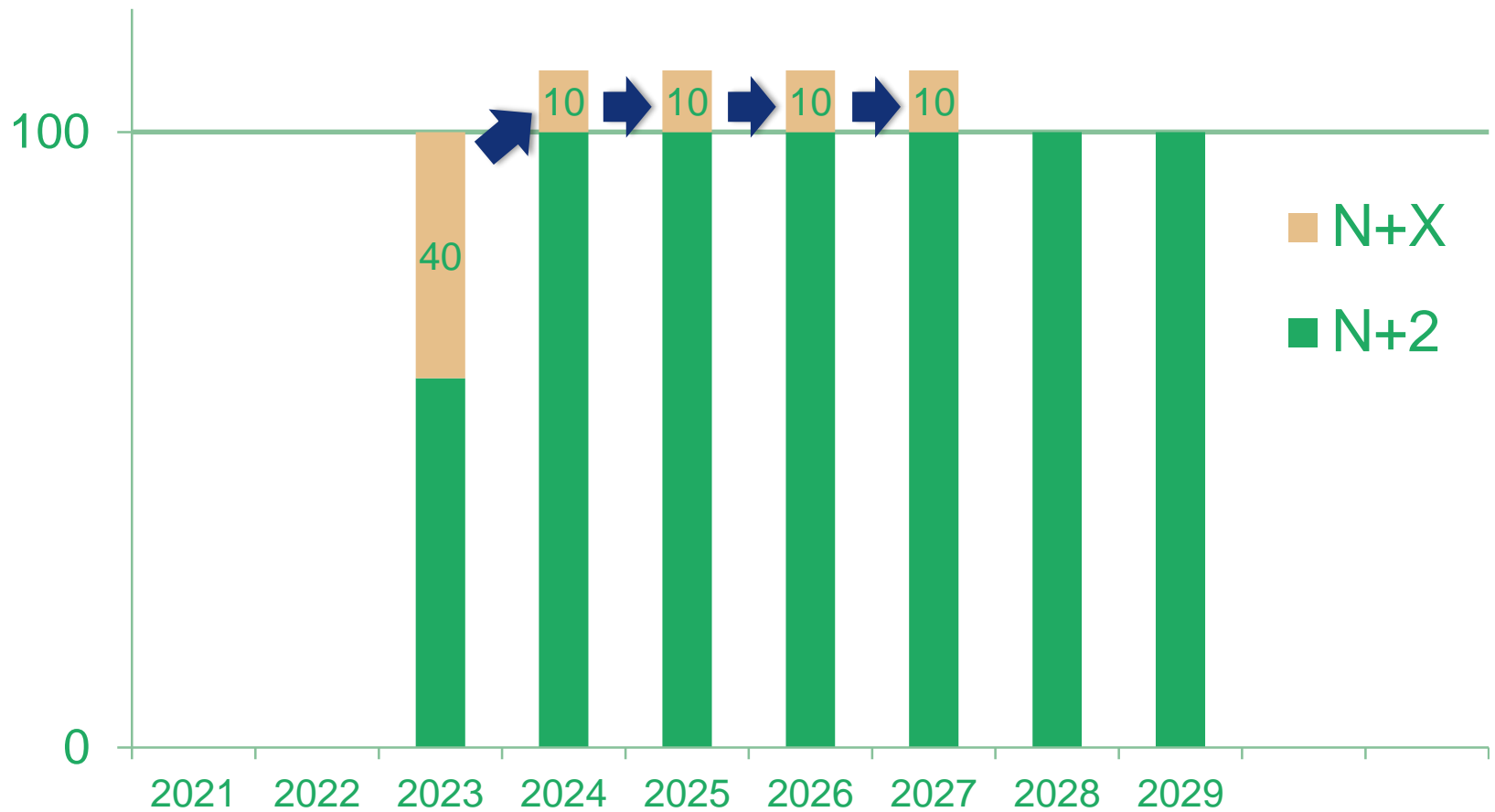

Nižšie stropy spolufinancovania

Strop	Uplatňuje sa na
70 %	Menej rozvinuté regióny Najvzdialenejšie regióny Kohézny fond Interreg
55 %	Prechodné regióny
40%	Rozvinutejšie regióny

„Quid pro quo“: oprávnenosť DPH
Žiadne osobitné pravidlá o projektoch vytvárajúcich príjmy

Od N+3 k N+2 v priebehu obdobia

Rozpočtové prostriedky a oprávnenosť

1. krok: „Berlínska metóda“ (% uvádza finančný vplyv)

	2014 – 2020	2021 – 2027
HDP (vrátane HND na Kohézny fond)	86 %	81 %
Pracovný trh, vzdelávanie, demografia	14 %	15 %
Klíma	–	1 %
Migrácia	–	3 %
Spolu	100 %	100 %

Trh práce: miera nezamestnanosti, miera nezamestnanosti mladých ľudí, miera zamestnanosti

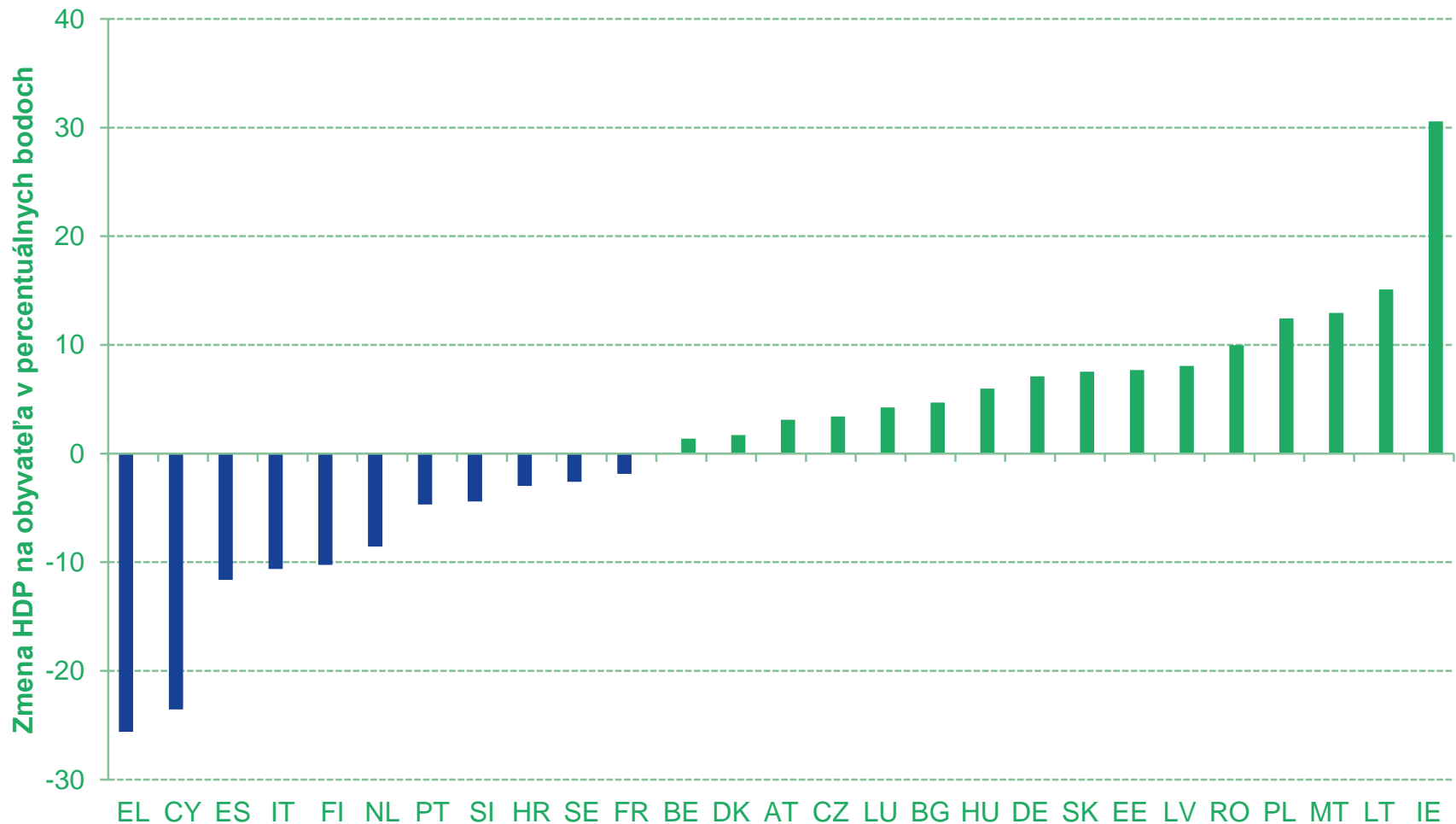
Vzdelávanie: osoby, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku, terciárny stupeň vzdelania, nízka úroveň vzdelania

Demografia: populácia regiónov, nízka hustota obyvateľstva

Klíma: Emisie skleníkových plynov v sektoroch mimo ETS

Migrácia: Čistá migrácia občanov tretích krajín

Hlavná hnacia sila zmien: zmena HDP na obyvateľa 2007 – 2009 oproti 2014 – 2016

2. krok: Stropy a bezpečnostné siete

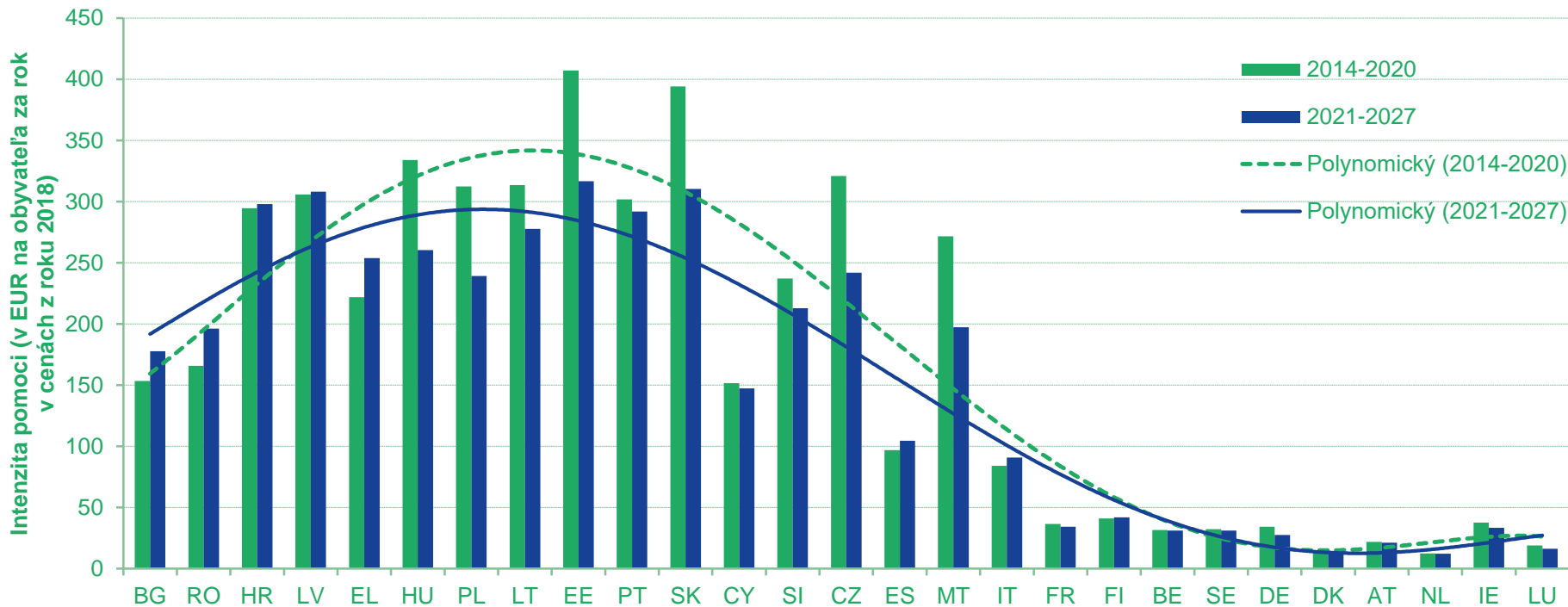
- Absorpcia a strop vlastného imania (v rozpätí od 2,3 % HDP pre RO, BG a HR do 1,55 % pre väčšinu členských štátov)
- Bezpečnostné siete a limity
  - -24 % dolný limit – „bezpečnostná sieť“
  - +8 % „opačná bezpečnostná sieť“
  - 0 % limit na zvýšenia v členských štátoch s > 120 % HND

Pokračujúca koncentrácia na menej rozvinuté oblasti

	2014 – 2020	2021 – 2027
Kohézny fond	22 %	13 %
EFRR Menej rozvinuté regióny	53 %	62 %
EFRR Prechod	10 %	14 %
EFRR Rozvinutejšie oblasti	15 %	11 %
Spolu	100 %	100 %
Podiel KF + EFRR menej rozvinuté oblasti	74 %	75 %

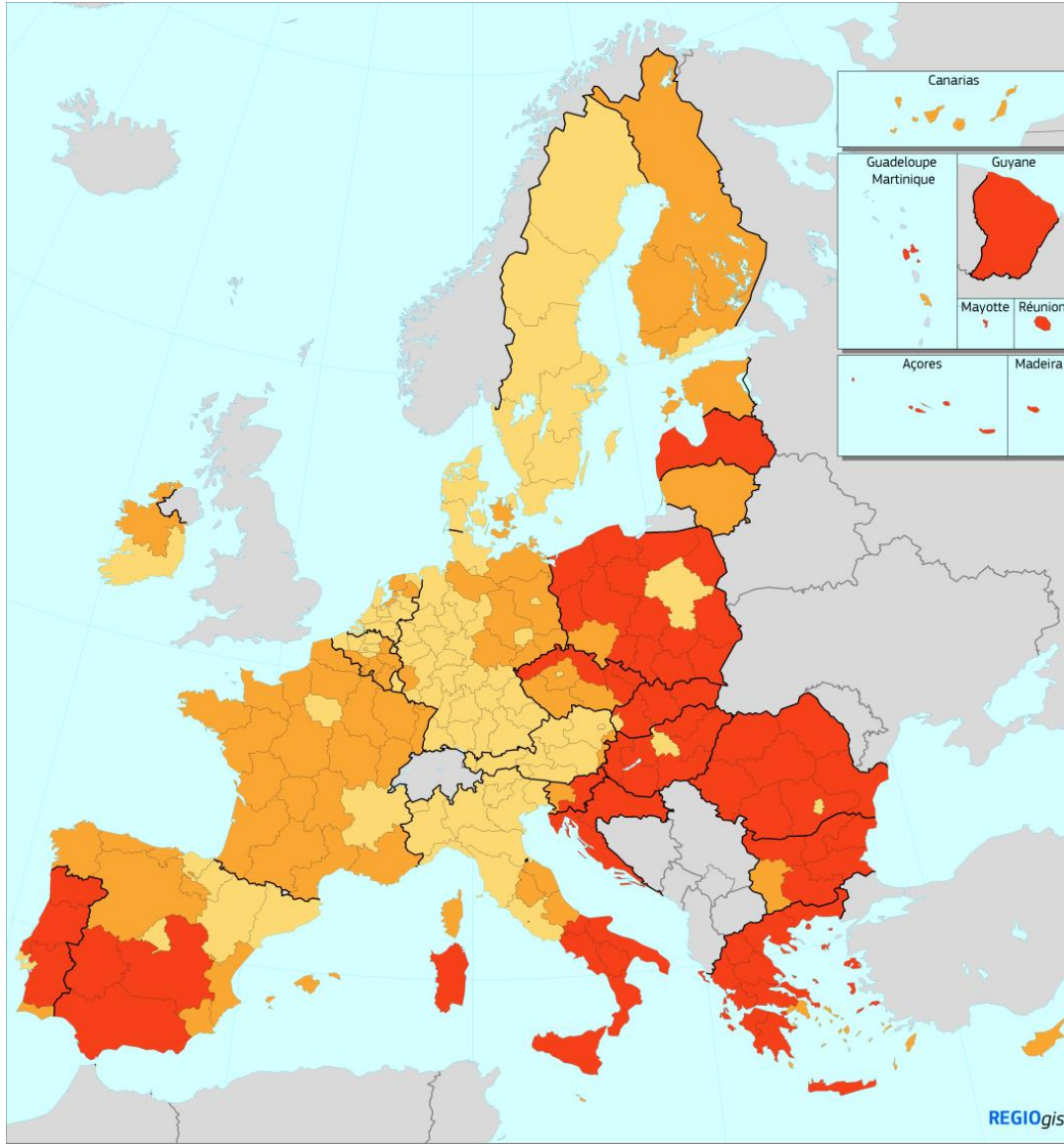
Politika súdržnosti

Porovnanie intenzity pomoci 2014 – 2020, 2021 – 2027

Rozpočtové prostriedky poskytnuté

Členský štát	Rozpočtové prostriedky na roky 2021 – 2027 (mld., ceny z roku 2018)	Zmena od obdobia rokov 2014 – 2020 (%)	Intenzita pomoci (EUR/obyvateľ)	Zmena od obdobia rokov 2014 – 2020 (%)
BG	8,9	8	178	15
RO	27,2	8	196	17
HR	8,8	-6	298	0
LV	4,3	-13	308	0
HU	17,9	-24	260	-22
EL	19,2	8	254	12
PL	64,4	-23	239	-24
LT	5,6	-24	278	-12
EE	2,9	-24	317	-22
PT	21,2	-7	292	-5
SK	11,8	-22	310	-22
CY	0,9	2	147	-5
SI	3,1	-9	213	-11
CZ	17,8	-24	242	-25
ES	34,0	5	105	3
MT	0,6	-24	197	-28
IT	38,6	6	91	5
FR	16,0	-5	34	-9
FI	1,6	5	42	2
BE	2,4	0	31	-5
SE	2,1	0	31	-6
DE	15,7	-21	27	-20
DK	0,6	0	14	-3
AT	1,3	0	21	-4
NL	1,4	0	12	-3
IE	1,1	-13	33	-17
LU	0,1	0	16	-14
EU27	331	-9,9	106	-11

GDP/head (PPS) by NUTS2 region, average 2014-2015-2016

Index, EU-27 = 100

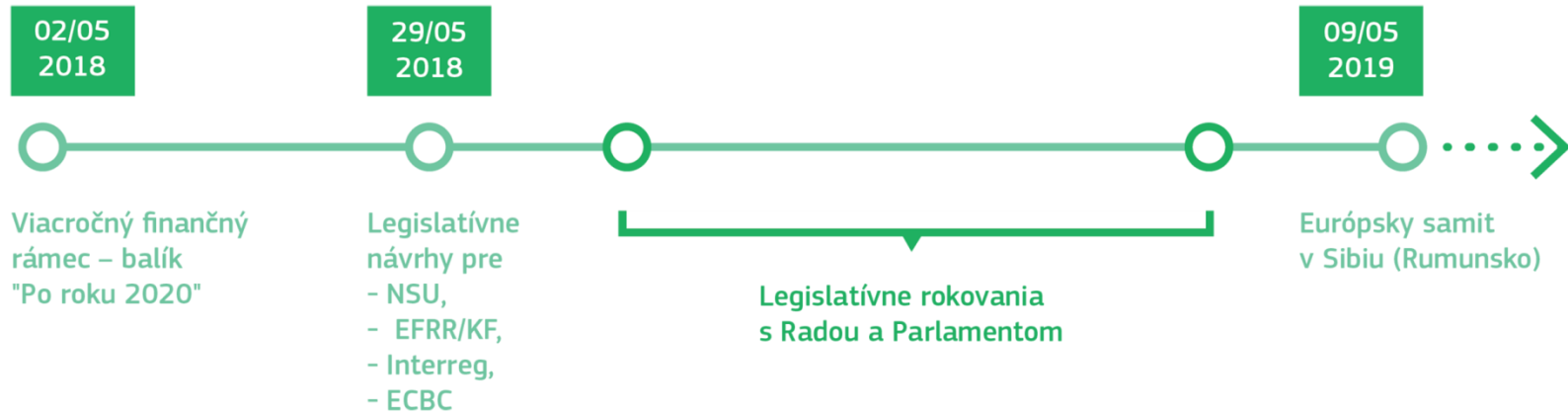
- < 75% (less developed regions)
- 75% - 100% (transition regions)
- >= 100% (more developed regions)

Nová mapa regionálnej oprávnenosti 2021 – 2027

Ďalšie kroky

Časový priebeh

Ďakujeme za pozornosť

#CohesionPolicy
#EUinmyRegion